

Kuntatyöntekijät tyytyväisiä työhönsä

– työn ja perheen yhdistämisen ongelmat lisäävät kuitenkin eläkeaikeita

Kuntatyöntekijät ovat varsin tyytyväisiä työhönsä. Yleisen tyytyväisyyden lisäksi tämä ilmenee mm. vähäisinä eroaikeina työstä. Vanhemmat ikäluokat ovat selvästi työkeskeisempiä kuin nuoremmat ikäluokat. Jos työhön liittyvät arvostukset pysyvät samanlaisina nuorten ikääntyessä, työssä jatkamisen tukeminen on tulevaisuudessa hyvinkin haasteellista.

Kuntatyöntekijät kokevat kuitenkin työn ja perheen yhteensovittamisen ongelmia. Joka kolmas kuntatyöntekijä kokee, että kotiasiat kärsivät työn vuoksi. Vaikeimmaksi työn ja perheen yhteensovittamisen kokevat korkeasti koulutetut työntekijät, naiset, yksinhuoltajat sekä epätyypillisissä työsuhteissa – esimerkiksi vuorotöissä – työskentelevät työntekijät.

Vaikkeudet perheen ja työn yhteensovittamisessa lisäävät selkeästi myös työntekijöiden eläkkeellesiirtymisaikeita, oli kyseessä sitten lapsiperhe tai vanhempi pariskunta ilman kotona asuvia lapsia. Eläkkeelle siirtymisellä halutaan lisää aikaa perheelle.

Muun muassa nämä tulokset käyvät ilmi Kuntatyö 2010 -tutkimuksesta, jonka tulokset julkaistaan 25.11.2004 Kunnallisessa työterveyspäivässä. Tutkimustulokset esitellään julkaisussa ”Työssä jatkaminen ja työssä jatkamisen tukeminen kunta-alalla”. Julkaisu koostuu asiantuntija-artikkeleista, joissa käsitellään mm. työhyvinvoinnin tilaa ja tekijöitä, jotka vaikuttavat kuntatyöntekijöiden halukkuuteen jatkaa työelämässä.

Kunta-ala kohtaa lähivuosina useita haasteita

Yksi merkittävimmistä haasteista kunta-alalla on kuntatyöntekijöiden ikääntyminen. Kunta-alan työntekijöiden keski-ikä on korkeampi kuin muilla työmarkkinasektoreilla. Työ kunta-alalla on usein myös fyysisesti raskasta. Ikä ja fyysisesti raskas työ ovat yhteydessä mm. tuki- ja liikuntaelinten (tule) sairauksiin, jotka kunta-alalla aiheuttavat eniten työkyvyttömyyttä.

Tutkimustulosten mukaan tule-sairauksista aiheutuu selvästi enemmän haittavaikutuksia työhön kuin muista pitkäaikaissairauksista. Fyysisesti raskasta työtä tekevälle tule-sairaalle aiheutuu jopa kymmenen kertaa todennäköisemmin lisäkuormitusta työssään kuin kevyttä työtä tekevälle. Tule-sairaudet ovat selvästi yhteydessä kuntatyöntekijöiden suunnitelmiin vetäytyä työstä. Tule-sairauksien lisäksi eläkeaikeita lisäävät myös mm. huonoksi koettu terveydentila ja huono fyysinen työkyky, samoin työpaikan huonoksi koettu ilmapiiri ja esimiestyö.

Vapaaehtoinen eläkesäästäminen on nopeasti yleistynyt ilmiö, jolla on selkeä yhteys ajatuksiin varhaisesta työstä vetäytymisestä. Usein aikeisiin varhaisesta työstä

poistumisesta liittyy vapaaehtoinen eläkesäästäminen. Mahdolliset työelämän ongelmat eivät kuitenkaan näyttäisi lisäävän vapaaehtoista eläkesäästämistä.

Työssä jatkamisen tukeminen entistä tärkeämpää

Naisilla on enemmän tule-sairauksia kuin miehillä, mikä on haasteellista naisvaltaisella kunta-alalla. Naiset kokevat etenkin ikääntyessään myös enemmän työuupumusta kuin miehet. Eniten työuupumuksesta kärsivät korkeasti koulutetut työntekijät.

Työssä jatkamista voidaan tukea mm. ammatillisella kuntoutuksella. Tulosten mukaan kiinnostus ammatillista kuntoutusta kohtaan on varsin suurta. Eniten siitä ovat kiinnostuneet nuoremmat ikäluokat sekä ne, jotka kokevat henkisen työkykynsä huonoksi. Työkyvyn menetyksen uhka näkyy usein pitkinä sairauspoissaoloina.

Kuntien työhyvinvointitoiminnassa työssä jatkamisen tukeminen on keskittynyt eniten työntekijöiden terveyden ja toimintakyvyn tukemiseen sekä työyhteisön ja organisaation kehittämiseen.

Pitkittäistutkimuksella lisätietoa työhyvinvoinnista

Kuntatyö 2010 -tutkimus on toteutettu kahtena kyselynä. Toinen kysely kohdistettiin yli 5 000 kunta-alan työntekijälle ja toinen kaikkien Suomen kuntien ja kaupunkien henkilöstöasioista vastaaville. Kyselyt toistetaan vuosina 2006 ja 2009, jolloin voidaan seurata, miten kunta-alan työelämä kehittyy.

Kuntatyö 2010 -tutkimus on osa Suomen Kuntaliiton, Kunnallisen työmarkkinailaitoksen ja Kuntien eläkevakuutuksen Kuntatyö 2010 -ohjelmaa, jolla varaudutaan kiristyvään työvoimakilpailuun ja pyritään parantamaan nykyisten kunta-työntekijöiden mahdollisuuksia jaksaa työssään vanhuuseläkeikään asti.

Raportin julkaiseminen:

Kunnallinen työterveyspäivä, Marina Congress Center, Helsinki, klo 9–15.

Raportin tilaaminen:

Toimittajakappaleita julkaisusta Pauli Forma & Janne Väänänen (toim.) ”Työssä jatkaminen ja työssä jatkamisen tukeminen kunta-alalla” voi tilata Janne Väänänseltä (yht.tiedot alla)

Julkaisuja ja lisätietoa Kuntatyö 2010 -tutkimuksesta löytyy sivuilta www.keva.fi/kuntatyö2010

Yhteystiedot:

tutkimuspäällikkö Pauli Forma, puhelin 040 5254 530, sähköposti pauli.forma@utu.fi
tutkija Janne Väänänen, puhelin 010 314 2765, sähköposti janne.vaananen@keva.fi
tutkija Pirjo Saari, puhelin 010 314 2229, sähköposti pirjo.saari@keva.fi